

Gymnasieelever opsøger ikke hjælp

Studievalg: Ingen udfordrer i dag danske gymnasieelevers valg af videregående uddannelse. Sådan lyder kritikken af studievejledningen på ungdomsuddannelserne.

MORTEN VESTERGAARD
morten.vestergaard@jp.dk

For mange unge vil deres valg af uddannelse være et af de vigtigste valg, de kommer til at træffe. Det er derfor vigtigt, at de får den rette vejledning og støtte. Men i dag er det svært at få den hjælp, man har brug for.

Ifølge en undersøgelse fra Uddannelsesministeriet er det dog de færreste unge gymnasieelever, der får personlig hjælp fra en studievej-

leder til at vælge videregående uddannelse. De nøjes med en times information om, hvordan de søger ind på en videregående uddannelse på klassen.

Tidligere var der studievejledere på hver klasse, som hjalp eleverne med at vælge uddannelse. Men i dag er der kun studievejledere på nogle af de videregående uddannelser.

Vejelederne herfra besøger ungdomsuddannelserne for at holde informationsmøder i hver klasse og for med jævne mellemrum at stille sig til rådighed for en personlig samtale.

I undersøgelsen fra Uddan-

nesministeriet svarer langt de fleste, at de bliver mere afklarede efter at have talt med en vejleder fra Studievalg. Samtidig er det kun 57 pct., der har kontakt med studievejlederne over de fælles oplysningssider på Studievalg. Mens 75 pct. af eleverne har kontaktet studievejlederne via mail eller sms, og 65 pct. har kontaktet dem på Facebook. I de fleste tilfælde er det gennem en workshop. For hver personlig samtale, og i alt får kun 23 pct. af alle elever personlig vejledning.

»Vi får et kollektivt oplæg om, hvordan man søger ind på en videregående uddan-

nelse. De fleste går så hjem og tager en test på nettet, der viser, hvilken uddannelse der passer til dem, altså ligesom man tester, hvilken folketingskandidat man er mest enig med. Det er på det niveau, vi taler.«

Sådan lyder beskrivelsen af vejledningen fra gymnasieelevernes formand, Phillip Dimsits. Han mener, at det igen bør være lokale vejledere på hvert enkelt gymnasium, der står for vejledning.

Men det er ikke alle, der er enige. Anne-Birgitte Rasmussen, formand for gymnasie- og uddannelsesministeriet, siger: »Det er kun den vejleder, som kender de unge, som kan udfordre deres valg af uddannelse. En vejleder fra Studievalg kan ikke have det kendskab,« siger Anne-Birgitte Rasmussen.

Argumentet for at samle vejledningen på de syv studievalgcentre var at gøre vejledningen mere professionel og sikre, at de unge blev vejledt af mennesker med overblik over de mange forskellige videregående uddannelser. I dag giver flere udtryk for, at det er et dilemma, om unge skal vejledes af et menneske, der kender uddannelsessystemet godt, eller af et menneske, der kender den unge godt.

»Det er kun den vejleder, som kender de unge, som kan udfordre deres valg af uddannelse. En vejleder fra Studievalg kan ikke have det kendskab,« siger Anne-Birgitte Rasmussen.

Argumentet for at samle vejledningen på de syv studievalgcentre var at gøre vejledningen mere professionel og sikre, at de unge blev vejledt af mennesker med overblik over de mange forskellige videregående uddannelser. I dag giver flere udtryk for, at det er et dilemma, om unge skal vejledes af et menneske, der kender uddannelsessystemet godt, eller af et menneske, der kender den unge godt.

Forskningsleder på Center for Ungdomsforskning ved Aalborg Universitet Camilla Hutter forsøger at undersøge, om unge vælger uddannelse på grund af det, de har hørt om, eller fordi de har overblik over de mange forskellige uddannelser. Hun mener, at der kan være grund til at gentænke studievejledningen, bl.a. fordi man ifølge hende må forvente, at andelen af unge, der slet ikke kommer i gang med en videregående uddannelse, vil stige i takt med, at optaget til gymnasierne stiger.

»Jeg kritiserer ikke Studievalg, for de gør sådan set det, de skal, men noget tyder på, at der er behov for at kombinere det overblik, Studievalgs vejledere har over uddannelsessystemet, med den daglige vejledning og undervisning på gymnasierne, hvor der er mulighed for at komme tæt på de unge og hjælpe dem med at blive personligt afklarede. Altså nogen, som kan hjælpe de unge

Jyllands-Posten besøgte i 2012 3.d på Tørring Gymnasium for at spørge eleverne til deres fremtidsplaner, og om de havde brugt studievejledningen, før de valgte studium. Dengang viste avisens egen rundspørge til 700 gymnasieelever på 10 gymnasier, at halvdelen af eleverne ikke vidste, hvad de ville studere. Arkivfoto: Sisse Dupont

- 1 Michelle Christensen:**
Dengang: Ville læse International virksomhedskommunikation på Aalborg Universitet. Havde ikke talt med en vejleder fra Studievalg.
Nu: Stoppede på International virksomhedskommunikation efter to semestre og læser nu Humanistisk Informatik også på Aalborg Universitet.

» Virksomhedskommunikation var ikke det, jeg regnede med. Jeg havde hørt om det til en uddannelsesmesse, men jeg vidste slet ikke, at Humanistisk Informatik fandtes. Jeg tror ikke, det ville have hjulpet at tale med en vejleder.
- 2 Karina Bak Sørensen:**
Dengang: Ville læse til jordemoder efter et års pause. Havde ikke fået personlig hjælp fra Studievalg.
Nu: Er endnu ikke kommet i gang, men det er stadig planen at begynde at læse til jordemoder til sommer, når hun har taget suppleringskursus i kemi.
- 3 Charlotte Gravesen:**
Dengang: Ville måske læse erhvervsøkonomi på handelshøjskolen. Hun havde ikke opsøgt en vejleder fra Studievalg.
Nu: Efter et år som au pair i Tyskland begyndte hun sidste sommer på tysk og international virksomhedskommunikation på Aalborg Universitet.

» Det har været svært at finde rundt i de mange uddannelser, hvor mange af dem ligner hinanden. I dag tænker jeg, at jeg skulle have opsøgt mere vejledning i gymnasiet.
- 4 Amina Trnic:**
Dengang: Ville læse erhvervsøkonomi på Copenhagen Business School. Hun havde ikke søgt hjælp hos Studievalg, men var selv taget til åbent hus på CBS.
Nu:

» Jeg kom ind på erhvervsøkonomi på CBS, og det har jeg bestemt ikke fortrudt.«
- 5 Lotte Stoklund:**
Dengang: Ville læse psykologi eller virksomhedskommunikation. Havde to personlige samtaler med en vejleder fra Studievalg.
Nu: Arbejder i Føtex i Vejle, men vil søge ind på interkulturel markeds kommunikation til sommer.

» Jeg ville gerne have haft mere hjælp til at finde det rette studium for mig. Jeg spurgte selv kun vejlederen om at læse psykologi, så det er også min egen skyld. Jeg føler mig også i dag på bar bund, når jeg har skullet vælge uddannelse.«
- 6 Helene Holst Vestergaard:**
Dengang: Ville læse spansk og kommunikation på Handelshøjskolen i Aarhus. Talte flere gange med en vejleder fra Studievalg.
Nu: Læser spansk og kommunikation efter et sabbatår.

» Jeg er glad for, at jeg opsøgte Studievalg dengang, fordi jeg havde svært ved at beslutte, om jeg skulle læse spansk eller tysk.

til studievalg

med spørgsmål som: Hvem er jeg, og hvad vil jeg gerne med mit liv? De unge har behov for at reflektere over deres valg og udvikle kompetencer i at tage valg.«

Hanne-Grethe Lund er formand for vejlederne i gymnasiet, altså de vejledere, som skal hjælpe eleverne med at gennemføre gymnasiet. Tidligere skulle Hanne-Grethe Lund og hendes kolleger også hjælpe eleverne med at vælge uddannelse, og sådan mener hun, at det bør være igen.

Svage elever får ikke hjælp

Hun forklarer, at hendes oplevelse er, at det – stik imod hensigten – er ressourcerstærke elever, der opsøger en personlig samtale med en vejleder fra Studievalg.

»De svagere elever, som for alvor har brug for hjælp til at træffe et valg, får ikke booket

FAKTA

Studievejledning

Siden 2004 har syv studievalgcentre haft ansvaret for at vejlede eleverne på ungdomsuddannelserne om valg af videregående uddannelse. Deres opgave er at fokusere på de elever, der har »udvidet behov for vejledning«.

De holder informationsmøder i hver klasse, og vejlederne er til stede på uddannelserne, så eleverne kan booke en personlig samtale.

På et stort gymnasium vil der være en vejleder til stede en gang om ugen. På mindre gymnasier kan der gå tre-fire uger imellem, at der er en vejleder.

Kilde: Studievalg

en tid, når Studievalg er på skolen, og de får ikke taget sig sammen til at komme ned på deres kontor. Mange af eleverne kommer stadig til mig for at blive vejledt – de har jo ikke andre, de kan søge hjælp hos,« siger Hanne-Grethe Lund.

Charlotte Rønhof, der er underdirektør i DI, mener ikke, at vejledningen igen skal være lokal.

»Det er ikke nok, at eleverne taler med en voksen, der kender dem. En vejleder, der kender de unge, kan jo alligevel ikke vejlede dem til andet end den uddannelse, som de selv har erfaring med. Hvordan skal historielæreren vejlede til ingeniørstudiet?« spørger Charlotte Rønhof, som foreslår at supplere Studievalg med et korps af rollemodeller, altså studerende, der er i gang med en videregående uddannelse, eller

som er blevet færdige for ny-lig.

Per Krabbe Mølgaard, leder af Studievalg Sydjylland, understreger, at det med de nuværende rammer for studievejledningen ikke er meningen, at Studievalgs vejledere skal have personlige samtaler med alle elever.

Bedre end før

Han genkender, at ca. 23 pct. af de unge i dag får en personlig samtale.

»Det afgørende er, at vi får fat i de rigtige unge, som har brug for personlig vejledning i forhold til de forudsætninger og rammebetingelser, vi er underlagt, og det vurderer vi, at vi gør. Bl.a. fordi vi screener eleverne,« siger Per Krabbe Mølgaard.

»I den bedste af alle verdener ville vi være mere til stede på skolerne, da det ville få flere elever til at booke en tid

hos vores vejledere. Hvis man vil have flere unge til at tage en uddannelse, må det vigtigste være, at der er vejledere, der har et bredt kendskab til uddannelsessystemet, og som er opdateret med alle mulighederne,« siger Per Krabbe Mølgaard.

Han forklarer, at Studievalg Sydjylland samarbejder med vejlederne på gymnasierne, som de inddrager i, hvilke elever der tilbydes ekstra vejledning.

Uddannelsesminister Sofie Carsten Nielsen (R) har ikke planer om at ændre studievejledningen på ungdomsuddannelserne. Hun mener, det er vigtigt, at vejlederne i dag har overblik over de mange hundrede uddannelser i uddannelsessystemet.

»Det er ikke afgørende, at eleverne får en personlig vejledning, så længe vi sikrer, at de reflekterer over, hvad de

har lyst til, og hvad de har evner til. Men de skal selvfølgelig have mulighed for en personlig samtale, og de skal vide, hvordan de får den samtale.«

Gymnasieelevernes formand, Phillip Dimsits, foretrækker at tale med en vejleder, som han kender.

»Det vigtigste må være at afklare, hvad du interesserer dig for, og hvilken slags studium og hvilken studiemetode, der vil være den rigtige for dig. I den proces bliver du nødt til at tale med en vejleder, der kender dig.«

Er det ikke elevernes eget ansvar at søge informationer om uddannelserne og booke en tid hos en vejleder?

»Jo, men det er vel et fælles ansvar. Hvis man ikke vil have, at så mange unge vælger forkert, bliver man nødt til at ændre vejledningen.«